

Bevarandeplan för Natura 2000-området Guorte, Joesjö

Foto: Jonas Grahn

Fastställd av Länsstyrelsen: 2017-05-05
Namn och områdeskod: Guorte, Joesjö, SE0810367
Kommun: Storuman
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Övrigt skydd: Saknas
Markägare: Staten
Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten
Areal: 479,6 ha

Karta

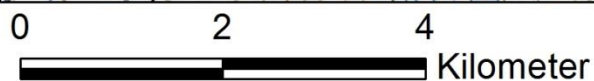
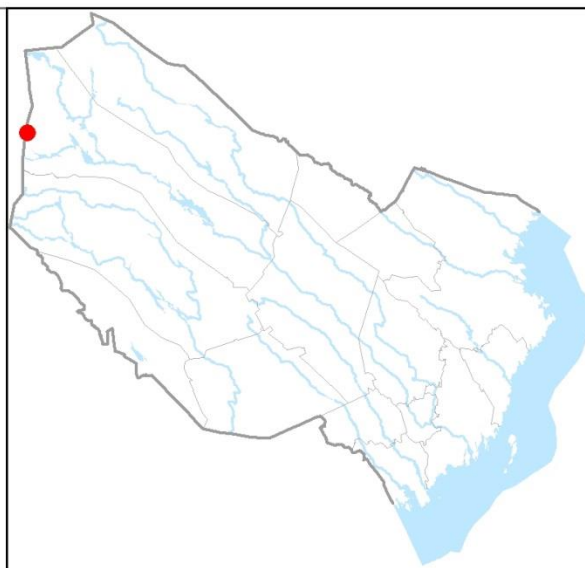
Guorte, Joesjö
Områdeskod: SE0810367
Kommun: Storuman
Area: 479,6 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

3220 Alpina vattendrag	2,0 ha
4060 Alpina rishedar	300,0 ha
4080 Alpina videbusmarker	5,0 ha
6150 Alpina silikatgräsmarker	10,0 ha
6430 Högörtängar	2,0 ha
7140 Öppna mossar och kärr	10,0 ha
8120 Kalkrasmarker	5,0 ha
8210 Kalkbranter	5,0 ha
9040 Fjällbjörkskog	80,0 ha

Utpekade arter enligt Art- och habitatdirektivet

1944 Grusnarv

Beskrivning av området

Detta nästan 500 ha stora område ligger på Södra Storfjället i Tärna socken, strax sydväst om Joesjö. Guorte sträcker sig från fjällbjörkskogen nere vid sjön Krutvattnet (ca 590 m ö.h.) upp mot kalvfjället till ca 950 m ö.h., inte långt från toppen av Sjerretjåkko. Det dräneras mot öster till bäcken Juovejukke, strax öster om området, som mynnar i Krutvattnet. I väster avgränsas området av riksgränsen mot Norge. I området finns inslag av bergarten serpentin. I Guorte finns Västerbottens två enda kända lokaler för grusnarven vilket området har bergarten serpentin att tacka för. Arten är nämligen knuten till denna ganska ovanliga bergart. Området ligger förhållandevis lättillgängligt, bara sex kilometer SSV om Joesjö by och ett par kilometer från körbar väg. I Natura 2000-området finns det ett flertal anläggningar som används inom rennäringen såsom renstängsel och renvaktarstugor. Utöver detta finns det både skoterleder och vandringsleder som berör området.

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Förekomsten av den ytterst ovanliga grusnarven samt de kalkrika branterna och rasmarkerna. I området finns också typiska fjällmiljöer som fina orörda fjällhedar, fjällbjörkskog och gräsmarker.

Prioriterade åtgärder

Inga direkta åtgärder är aktuella utan området bör lämnas så orört som möjligt.

Beskrivning av utpekade naturtyper

3220 Alpina vattendrag

Alpina och subalpina vattendrag med naturliga vattenståndsfluktuationer. De karakteriseras av en örtrik strandvegetation och vedartade fjällväxter som gynnas av störning. För att klassas som naturtyp ska vattendraget ha liten eller ingen påverkan av eutrofiering, försurning eller fysisk påverkan. I området finns ett par bäckar som klassats som naturtyp.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Vattenkvaliteten ska vara god utan påverkan av faktorer som försurning och eutrofiering. Vattendraget ska ha naturlig vattenföring och flödesdynamik. Vattenlevande organismer ska ha fria vandringsvägar. Den typiska strandvegetationen ska finnas kvar. Arealen ska vara 2,0 hektar.

4060 Alpina rishedar

Fjällhedar ovanför trädgränsen dominerade av dvärgvuxen och krypande busk- och risvegetation på såväl kalkfattiga som kalkrika marker. Naturtypen är vanligen påverkad av ett långvarigt renbete, vilket gynnar vegetation om det inte blir alltför intensivt. Stora delar av kalfjället i Guorte, Joesjö är klassat som alpina rishedar.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Hydrologin ska vara naturlig med försumbar påverkan av terrängkörning. Renbete ska förekomma, dock inte alltför intensivt. Arealen ska vara 300 hektar.

4080 Alpina videbuskmarker

Videbuskdominerade marker ovanför trädgränsen. Videbuskar täcker mer än 50 % i ris-, gräs- eller högrötsvegetation. De uppträder ofta kring bäckar, där de kan breda ut sig över stora arealer, men uppträder också på tillräckligt frodiga och fuktiga ställen på hedar. Naturtypen gynnas av renbete och förekommer på såväl kalkfattiga som kalkrika marker. I Guorte, Joesjö finns mindre områden, framför allt längs bäckar, som klassats som alpina videbuskmarker.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska ha en naturlig hydrologi med hög markfuktighet och återkommande översvämning eller översilning. Arealen ska vara 5,0 hektar.

6150 Alpina silikatgräsmarker

Silikatgräsmarker ovanför trädgränsen dominerade av gräs, halvgräs och örter. Jordtäcknet är i regel tunt och består till största delen av vittringsmaterial. Snölegor som gränsar till naturtypen är också inkluderade. Vegetationen är oftast artfattig och påverkad av långvarigt renbete.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska vara fortsatt öppen och ha en naturlig hydrologi. Renbete ska förekomma, dock inte alltför intensivt. Påverkan av terrängkörning ska vara försumbar. Gödslings- och försurningseffekter ska vara försumbara. Arealen ska vara 10 hektar.

6430 Högörtängar

Högörtängar förekommer på näringsrikt underlag och behöver störning, antingen hävd eller klimatfaktorer såsom snöskred, översvämningar och isskrapning, för att upprätthållas. De domineras av högväxta örter med inslag av gräs och halvgräs. Naturtypen är beroende av en naturlig hydrologi, bibehållen störning samt naturlig näringsstatus.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska vara fortsatt öppen och ha en naturlig hydrologi med tillräcklig markfuktighet. Artsammansättningen ska vara typisk för naturtypen och utan främmande arter. Arealen ska vara 2,0 hektar.

7140 Öppna mossar och kärr

Naturtypen öppna mossar och kärr är brett definierad och inkluderar mossar och kärr som är plana, svagt välvda, eller sluttande. De ska vara öppna eller mycket glest trädbevuxna och inte ha mer än 30 % krontäckning.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska vara fortsatt öppen samt ha en naturlig hydrologi och hydrokemi. De typiska arterna ska finnas kvar. Arealen ska vara 10 hektar.

8120 Kalkrasmarker

Habitatet utgörs av basiska rasbranter i bergsområden med kallt klimat. Till typen hör blockrika sluttningar och branter, vittringsbranter eller erosionsmarker i fjäll- och andra bergsområden med lättvitrerade bergarter. Ofta slits stora block loss genom frostsprängningar och ansamlas nere i branten. Artrikedomen av växter, mossor och lavar är ofta speciell och varierar beroende på bergartens näringshalt, vittring och mikroklimat. Rasmarkerna i Guorte, Joesjö består av framförallt av serpentin och har därför en särpräglad flora med arter som skrednarv och kal fjällarv. Även den sällsynta oppdalsbräcken finns här.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Naturtypen ska vara opåverkad av mänsklig aktivitet. Hydrologin ska vara ostörd. Sluttningsprocesser som ras och laviner som upprätthåller en måttlig störning ska fortgå för att hindra etablering av ett sammanhängande vegetationstäck. Typiska arter ska finnas kvar och inte minska påtagligt. Arealen ska vara 5,0 hektar.

8210 Kalkbranter

Naturtypen utgörs av kalksten eller kalkrika klippor med vegetation i sprickor och på hållar. Även ultrabasisiska bergarter (t.ex. serpentinit) räknas hit. Habitatet innehåller mycket artrika och särpräglade växtsamhällen som varierar med exponering och fuktighetsförhållanden. Branterna är ofta boplats för rovfåglar. Branterna i Guorte, Joesjö är framförallt präglade av serpentenberggrund. Här växer grusnarven.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Grusnarven ska förekomma och inte minska påtagligt. Hydrologin ska vara ostörd. Substratet ska inte utsättas för intensivt slitage och störning. Arealen ska vara 5,0 hektar.

9040 Fjällbjörkskog

Till naturtypen räknas skog i subalpin miljö med minst 10 % krontäckning där minst 50 % av grundytan består av fjällbjörk. Det ska finnas gamla träd och död ved; skogens strukturer och funktioner ska likna dem i en naturskog. Viktiga inslag är naturliga störningar såsom stormfällning, insektsangrepp och översvämningar.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt.

Bevarandemål

Skogen ska få fortsätta utveckla naturvärden utan påverkan från skogsbruk, vägbygge, eller annan verksamhet. Hydrologin ska förbli opåverkad. Arealen ska vara 80 hektar.

Beskrivning av utpekade arter*1944 Grusnarv*

Grusnarv är i Sverige helt knuten till serpentenberggrund där den växer på vittringsgrus som hålls fuktiga genom skugga eller tidvis översilning. Klimatiskt och av berggrunden betingad stress gör att den saknar konkurrens från de flesta andra arter, men den växer normalt tillsammans med fjällglim och kal fjällarv. I Sverige är cirka 20 lokaler kända varav Västerbottens enda två finns i det här området. Den växer i området dels på serpentinknallarna i södra delen av området, dels är den funnen på lägre höjd i branten ner mot sjön. Dessa är också de sydligaste i Sverige. På norska sidan finns betydligt rikare förekomster av grusnarv vid Krutvassröddiken.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms vara gynnsamt. Den norra lokalen är dock inte återbesökt sedan 1980-talet.

Bevarandemål

Artens population ska vara stabil eller ökande. Dess livsmiljö ska ha en opåverkad hydrologi. Bergtäkt, exploatering eller liknande verksamhet ska inte förekomma.

Hotbild

Det finns i dagsläget inga kända, direkta hot mot området. Brant- och rasmarkerna med dess värden, framförallt grusnarven, är känsliga för förändringar i hydrologin. Verksamheter och åtgärder som kan påverka hydrologin innefattar alla typer av skogsbruksåtgärder såsom dikning, terrängkörning och annat markslitage; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom bergtäkt; kalkning och gödning. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Klimatförändringar kommer troligtvis på sikt ha en negativ effekt på områdets värden. Slitage från terrängkörning och friluftsliv kan utgöra ett hot om det blir för intensivt. Normalt slitage från renbete är dock gynnsamt för de flesta naturtyperna i området.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Guorte, Joesjö är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken.

Grusnarven är fridlyst enligt Miljöbalken 8 kap 1-2 § med stöd av 7§ Artskyddsförordningen (2007:845). Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt skada fridlysta växter.

Skötselåtgärder

Inga direkta åtgärder är aktuella utan området bör lämnas så orört som möjligt. Renskötseln inom området är troligen bara positiv.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.